

Rosette (Ted) Polak is geboren op 13 april 1925 in Deventer. Ze was de dochter van Moos Polak en Roosje van Gelderen. Haar ouders trouwden in 1914 in Weesp. Het gezin Polak is in 1930 verhuisd naar de Zwolsestraat 22 in Deventer. Moos is een rijwielzaak begonnen in de Kleine Overstraat. Vanaf 1925 ook een winkel en een fabriekje in de Smedenstraat.

Ted was lid van de in 1932 opgerichte Mokunogroep (doe wat je MOet, doe wat je KUnt, en doe het NOu) in Diepenveen van het NPG onder leiding van Eef de Koning-Uden Masman. De groep gaat na de Duitse inval zo goed en zo kwaad door met activiteiten, maar op 2 april 1941 wordt scouting formeel verboden. De bijeenkomsten gaan zo veel mogelijk door, alleen laten ze hun uniform thuis. Het is niet eenvoudig de stiekeme bijeenkomsten in het bos te blijven houden, de regels worden steeds verder aangescherpt. In juni 1942 moeten joodse meisjes een ster gaan dragen. Vera van Oyen, lid van de groep, schrijft: 'Toen voor het eerst Ted Polak met een ster op verscheen moest ik wel even slikken, en op een dag kwamen Hes en Rahel Cohen helemaal niet meer. We hadden toen niet door wat er aan de hand was.

Ted leerde voor apotheker. Zij had verkering met Egbert Kloezeman (1914-1973), wiens ouders een slagerij hadden in de Grote Overstraat. Zijn ouders en de ouders van Ted waren zeer goed bevriend.

Eind 1942 is het gezin gaan onderduiken in Rijswijk, bij familie van goede kennissen uit Zutphen. Daar werd de familie verraden en zijn ze op 2 augustus 1943 door de Sicherheitsdienst (SD) in Rijswijk opgepakt. Het drietal ging naar het Oranjehotel in Scheveningen en kwamen 12 dagen later aan in kamp Westerbork. Op 24 augustus 1943 ging het gezin op transport naar Auschwitz. Na hun aankomst werd Moos en Roos (53) onmiddellijk vergast. Dochter Ted (18) werd een week later op 3 september 1943 vermoord.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een

concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Op 11 november 2021 zijn er struikelstenen gelegd voor het gezin Moos Polak door de werkgroep Struikelstenen Deventer.

Meer informatie

[Gezin Mozes Joseph Polak \(struikelstenen-deventer.nl\)](http://struikelstenen-deventer.nl)

[Rosette Polak \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Rosette Polak \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[Nieuwsbrief45_DiepenvEens.pdf \(historischeverenigingdiepenveen.nl\)](http://historischeverenigingdiepenveen.nl)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Auschwitz_(concentratiekamp))

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_Jodentransporten_vanuit_Nederland)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.